

Beräkning av mörkertalet bland personer som lever med hivinfektion i Sverige

Cirka 7500 personer lever i Sverige idag med känd hivinfektion och de allra flesta får idag effektiv behandling. Men alla som bär på hiv har inte kännedom om infektionen. Det antal personer som lever med hiv utan att känna till att de har infektionen utgör mörkertalet av samtliga personer som har hiv. Eftersom dessa personer inte känner till sin behandling och heller inte har behandling mot hiv finns risk för fortsatt spridning av hiv.

För att skatta mörkertalet i Sverige har beräkningar gjorts med hjälp av bland annat Folkhälsomyndighetens data från fallanmälningar av hiv till SmiNet* och det nationella kvalitetsregistret InfCareHIV. Uppskattningen har gjorts genom en utvecklad modell som kombinerar flera biomarkörer med övervakningsdata. Modellen har sedan använts för att skatta tid för infektion, mörkertal och incidens för preventionsgrupperna män som har sex med män, personer som injicerar droger och heterosexuellt infekterade personer. Modellen har utarbetats i ett forskningssamarbete mellan Stockholms Universitet, Karolinska Sjukhuset, Karolinska Institutet och forskare i Los Alamos, USA. Folkhälsomyndigheten har också deltagit i projektet. Resultatet visar att mörkertalet har minskat mellan 2010 och 2015 liksom incidensen för hiv där överföringen skett i Sverige. Incidensen av personer som kommer till Sverige med hivinfektion har däremot legat stabilt eller ökat något under samma tid. År 2015 beräknades mörkertalet bland personer som lever med hiv i Sverige till 10,8 procent (95 % CI 10,4-11,3 %), vilket motsvarar drygt 800 personer. (1).

Behandling mot hiv är idag så effektiv att den kan sänka virusnivån till praktiskt taget noll vilket gör att smittsamheten blir mycket låg. Den största andelen (97 procent) av alla personer som lever med en diagnostiserad hivinfektion i Sverige får behandling och hos de flesta (87 procent) är behandlingen välinställd (data från InfCareHIV 2017), vilket kraftigt minskar risken att överföra infektionen till andra. Att så många av alla som lever med hiv känner till sin infektion och får hivbehandling innebär att det i Sverige finns goda förutsättningar att förhindra vidare smittspridning. Att upptäcka hivinfektion tidigt efter infektion (eller ankomst till Sverige) är viktigt för att ytterligare minska smittspridningen. För att kunna erbjuda vård och behandling till fler personer som bär på hiv utan att känna till infektionen behövs lättillgänglig och generöst erbjuden hivtestning.

1) Giardina F, Romero-Severson R, Axelsson M, Svedhem V, Leitner T, Britton T, Albert J. Getting more from heterogeneous HIV-1 surveillance data in a high immigration country: estimation of incidence and undiagnosed population size using multiple biomarkers. bioRxiv preprint posted online Jun. 17, 2018; doi: <http://dx.doi.org/10.1101/345710>.